



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. I. An Christus sit præsens in Eucharistia, & qualis illa sit præsentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

CAPVT IV.

DE CORPORIS ET SANGVINIS CHRISTI
SVB SPECIEBVS PANIS ET VINI
PRÆSENTIA.

CONTROVERSIA I.

An Christus sit præsens in Eucharistia, & qualis illa sit præsens.

813. **C**atholica veritas Præsentiæ Christi, contra Zwinglium & Calvinum aliisque Sacramentarios, definita est à decem Concilijs, quæ videri possunt apud Bellarminum & alios Controversistas. Labet fundamenta breviter indicare.

Probatur itaque ex Scriptura, in qua consecrationis verba, *Hoc est Corpus meum*, *Hic est Sanguis meus*, quater leguntur. quæ verba etiam Luthero tam clara fuerunt, ut falsus sit, se illa non potuisse accipere tropicè, tamen si maxime vellet. Ratio autem quare debeant accipi in sensu proprio, est, quia est locutio Dei de opere suo, de quo non debet Deus dici locutus esse tropicè & improprie, quia nihil cogit. Si quid enim nos cogeret ad illa verba tropicè intelligenda, vel esset repugnantia illius præsentiæ, vel quia licet non repugnet, sit tamen admodum durum & creditu difficile. Neutrum valet. Non primum, quia ab adversarijs nulla afferri potest: unde nisi adesset mera libido contradicendi Romanæ Ecclesiæ, non difficiliter admitterent hanc miraculosam præsentiā, quàm Mysterium Trinitatis & Incarnationis. Secundum ineptè dicitur. Quando enim aliquid non repugnat, non est Deo difficilior quàm quidvis aliud, quod quotidie videmus oculis, fieri: ergo si Deus hoc mysterium aequè claris verbis revelavit, non debemus minùs prompti esse ad hoc quàm ad quidvis aliud credendum, quia fides ne quidem partialiter niti debet facilitate naturalis intelligentiæ circa Mysteria.

814. Confirmatur. Incredibile prorsus est, potuisse in Ecclesiam universalem irrepere errorem de præsentiā reali corporis Christi, si unquam ab eadem Ecclesia fuissent verba consecratoria tropicè intellecta; facillimum enim fuisset etiam rudissimis hunc tropum explicare, & à tam crasso errore præservare, utpote quibus longè facilius persuasum fuisset, verba tropicè quàm proprie intelligenda esse, idque haberi ex perpetua traditione ab ipsis Apostolis derivata.

Hujus Mysterij institutionem promiserat Christus Jo. 6. nam illo loco sermonem esse de

hoc Mysterio docet Concilium Trid. sess. 13. c. 1. ubi probat non esse ex divinis scriptis cepto utramque speciem Laicis dandam. non graviter hallucinati sunt quidam Catholici 20. volentes ibi sermonem esse de manducatione per fidem, quæ est interpretatio modernorum hereticorum.

Eandem veritatem tradidit Concilium Paulus c. 10. dum ait: *Calix benedictionis calicem dicimus, nonne Communicatio Sanguinis Christi, & panis quem frangimus, nonne Communicatio corporis Domini est?* & c. 11. *Qui manducat & bibit indigne, judicium sibi manducat & bibit non dignum Corpus Domini.* Ex quo loco fit validum argumentum contra hereticos, volentes Christum tantum spiritualiter per fidem manducari. Nam enim, ut heretici tradunt, fides hominem purificat, impossibile est Christum per fidem indigne manducari, qui enim justus est, non est indignus. Præterea ridiculum est dicere, quod Christus indignè manducetur in sua figura, ita ut debet se prius probare, & conscientiam examinare, non dignus sit, qui manducet figuram Christi in vino vel butyro impressam, ne sibi judicium manducet. Sed de his plura apud Bellarm. & alios qui fidei controversias scripserunt. Inter Scholasticos

815. Quæritur 1. Quid realiter locutus sit Præsentiā Christi Eucharistica. & brevissimè. Qui in veriore philosophia docent vibrationes rerum creatarum esse modos superadditos, hic quoque talem superaddunt, ob rationes easdem philosophicas. Verum, quia inter philosophos est ulterior controversia, an singulæ entitates aliquæ compositi habeant suas proprias vibrationes, vel an aliquæ vibrentur per vibrationem alterius sibi unitæ, v.g. anima per vibrationem quantitatatis sibi unitæ, prout tenet Valquez, hinc enim in præsentem posset quæri, an Christus vibretur per vibrationem accidentium sibi unitorum. Respondetur negativè. Nam quidquid sit de rum Respondeo negativè. Nam quidquid sit de alijis de quibus procedit sententia Valquez, accidentia Eucharistica secundum communem de

mihī veriorē sententiā nō sūt physice vni-
ta Corpori Christi ita vt cum illo faciant vnum
per se.

P. Martinus Esparza asserit, Christum vbi-
cari sub accidentibus Eucharisticis per Vbicationem
supernaturalem, subiectatam in solis acciden-
tibus, & ad Christum solum terminativē se habentem,
sicut se habet Vnio hypostatica ad Verbum. In hac
sententiā duō mihī difficilia apparent. Primum,
quod vbiatio Corporis Christi Eucharistica, nō in-
formet corpus Christi, cū corpus Christi capax sit
divinitus plurium vbiationum simultanearum: nam
ex communiore sententiā posset etiam circumscrip-
tivē in pluribus locis replicari. Secundō, difficile
apparet, quod illa vbiatio recipiatur in acciden-
tibus Eucharisticis, & tamen illis nō tribuat effectum
formalem vbiati: vbiatur enim per propriam vbi-
ationem naturalem. Caterū nō lubet his philosophicis
quæstionibus discutendis immorari.

816. Quaritur 2. An supposito, Vbicationem
Eucharisticam recipi informativē in Corpore Christi,
ea sit quoad substantiam supernaturalem, vel tantum
quoad modum. 2. Probabilem mihī videri sententiā P. Arriagæ, illam esse
tantum supernaturalem quoad modum. Dicit enim
potest, quod tota supernaturalitas illius consistat
in hoc, quod punctum corporis, A. vbiatur in eodem
spatio, in quo vbiatur punctum B. C. D. & sic de
cæteris: quæ supernaturalitas aliud nō est, quā
Decretum Dei, ponendi plures vbiationes diversorum
punctorum secundum se naturales, in eodem spatio
simul, contra existentiam punctorum volentium
poni extra se & nō penetrata: hæc autem est
supernaturalitas quoad modum tantum, sed de his
plura alij.

CONTROVERSIA II.

In quonam consistat Vnio Corporis Christi
cum speciebus.

817. Certum est 1. inter Corpus Christi & species
intercedere aliquam vniōem seu alligationem, vi
cujus Christus comitur species quocunque moventur,
& vi cuius dicitur Sacerdos attolere Christum,
deglutire &c. item vi cuius Christus per illa
accidentia est designabilis, dicendo: *Hoc est
Corpus Christi.*

Certum est 2. Corpus Christi nō accipere
ab illis accidentibus illos effectus formales,
quos accipiebat substantia panis præcedens: nō
enim Christus fit quantus, albus, dulcis, figura-
tus, rarus, densus &c. Ratio est, quia, vt in
Concilio Constantiensi definitum est, accidentia
illa sunt sine subiecto substantiali physico: atqui
huic soli tribuunt illos effectus formales.

818. Prima sententiā est Valentia *disp. 6. p. 3.*
Ochogavia *tr. 10. q. 14.* & plurium apud P.
Tannerum *hic q. 4. dub. 5. n. 28.* quod produca-

tur Vnio substantialis Corporis Christi cum
speciebus. Sed hæc sententiā facile rejicitur. Nam
substantia nō potest accidenti vniri vniōe
substantiali, quia nō constituit substantiam.

Secunda sententiā est, inter Corpus Christi,
& accidentia (saltem quantitatem) intercedere
veram vniōem physicā accidentalem, vi cuius
nō quidem fiat vnum per se, sed tamen *vnitum
per accidens*, neque Christum accipere alium
effectum formalem, præterquam, *esse vnitum*. vnde
fit, vt moto vno extremo moveatur & alterum,
quia hoc requirit vniō physica. Hanc Vniōem
aliqui ponunt in substantia Corporis Christi, &
dicunt habere respectum transcendentem ad
quantitatem panis, & ex natura rei pendere ab
illa tanquam extremo. alij ponunt eam in acciden-
tibus, & dicunt, Corpus Christi esse terminum
extrinsecum, sicut Verbum est Vniōis hypostati-
cæ. Hanc sententiā retulerat Lugo: deinde
eam amplexus est P. Dicastillo, & videri potest
esse P. Vasquez *d. 190. c. 5. n. 50. cum præcedentibus.*

Tertia sententiā est, continentiam Christi
sub speciebus, in duobus consistere: primum est,
quod Corpus Christi instrumentaliter conserveat
species sine inhærentia, adeoque creativē: secundum,
quod in ipsis accidentibus producatur quæ-
dam virtus quali magnetica, vi cuius accidentia
trahant secum corpus Christi, quocunque mo-
ventur, & quidem cum intima præsentia. Hanc
sententiā tuetur Lugo *sect. 2.* nullum pro ea
adducens auctorem. Vasquez tamen *d. 190. c. 4. n. 42.*
eam retulerat ex quibusdam illius temporis
Recentioribus.

Quarta sententiā est Card. Pallavicini, qui
c. 19. n. 262. iunctis ijs quæ prius dixerat, docet,
Vniōem illam Corporis Christi consistere in
qualitate supernaturali intrinseca Corpori Christi,
relativa ad promissionem Dei: eo scilicet
modo, quo eum superius philosophantem de causali-
tate Sacramentorum audivimus: vi huius
qualitatis, ait, Christum gerere munus substantiæ
erga accidentia panis, ita vt ei tribuantur actiones
& passionēs ipsarum specierum, exceptis illis præ-
dicatis, quæ parent æquivocationem, ac tribue-
rentur Christo ratione sui.

Quinta sententiā est, hanc Vniōem aliud
nō esse, quā inseparabilitatem quoad locum,
provenientem ex decreto divino: neque requiri
ullo modo efficientiam Christi erga accidentia.
Ita Scotus, Gabriel, Okam, Major, Argentinas,
Petrus de Aliaco, Nominales, quos sequuntur
Arriaga & Præpositus.

819. DICO 1. Inter Corpus Christi &
quantitatem panis, nō datur vera & formalis
vniō, qualem ponebat secunda sententiā. Pro-
batur 1. Si enim daretur talis Vnio, hoc ipso
accidentia tribuerent suos effectus formales; sed
hoc nemo admittit: ergo &c. Sequela probatur.
Nam Corpus Christi est capax huiusmodi
effectuum formalium: ergo ad illos accipiendos
nihil aliud decet, quā Vnio formalis physica cor-
poris